

Broeders van Liefde

Provinciaal der Broeders van Liefde vzw
Stropstraat 119 - 9000 Gent
☎ 09 221 45 45
☎ 09 221 98 89
✉ info@fracarita.org
www.broedersvanliefde.be

HET PEDAGOGISCH PROJECT van de BROEDERS VAN LIEFDE

*Passie en talent liefdevol verbinden met
kwaliteit en zorg voor iedereen*

**Goed voor handen,
hoofd, hart en ziel.**

Samenvattende versie voor leerlingen, ouders en externen.

Yves Demaertelaere

Ons pedagogisch project Broeders van Liefde

Onze school maakt deel uit van onze samenleving, een dynamische samenleving die snel evolueert. Met ons opvoedend onderwijsproject bieden wij een inspirerend antwoord op die snelle veranderingen en de vele verwonderingsvragen die onze leerlingen zich stellen.

Onze inspiratie: het charisma van P.J. Triest en H. Vincentius als grondleggers

Om te begrijpen “hoe” en “waarom” we vandaag onderwijs organiseren, is het goed terug te grijpen naar onze geschiedenis en onze voorgangers P.J. Triest (1760-1836) die zijn **inspiratie** vond bij **Vincentius a Paulo**, de patroonheilige van de congregatie van de Broeders van Liefde. Zij hadden een grote voorliefde voor kwetsbare mensen in de samenleving omdat ze geloofden in de waarde van elke mens. Toen br. Jan Bertyn, de portier van de Bijloke te Gent, geïnspireerd door Triest, de spelende straatkinderen bij zich riep om er zich over te ontfermen en vorming te geven, werd “onderwijs bij de Broeders van Liefde” geboren. Met veel toewijding en inzet, hebben zij die kinderen bijgestaan in hun ontwikkeling. Ze wilden meer doen dan kinderen leren rekenen, lezen en schrijven. Zij ontwikkelden een soort ‘totaalzorg’ door in hen te geloven, wat ook hun talenten zijn – en met veel liefde – hoop te geven op een gelukkige toekomst. Vincentius formuleerde enkele deugden die ons inspireren om vanuit diezelfde houding met goedheid te handelen. Om die inspiratie door te geven werd in 1807 de congregatie gesticht “Hospitaalbroeders van de H. Vincentius”. De Gentenaars hebben die “gastvrijheid” later vertaald naar de “Broeders van Liefde”. Triest waakte er over dat zijn broeders vanuit een houding van innerlijkheid en liefde zich op een professionele manier inzetten voor anderen. Dit werd de motor van alle zorg en onderwijs: met een liefdevolle grondhouding naar de anderen toestappen en - met alle beperkingen - dienstbaar de nodige hulp verlenen op de meest gepaste en professionele wijze.

Onze visie: professioneel handelen volgens de cultuur van de Caritas

Van bij hun stichting namen de Broeders van Liefde de taak op zich om scholing en zorg te verlenen zoals onze stichter P.J. Triest heeft voorgeleefd. Triest heeft ons geleerd ons dienstbaar op te stellen tegenover zij die het echt nodig hebben. En hij kon mensen doen geloven dat, als je van mensen leert te houden, je altijd een stapje verder kan zetten dan je eerst had gedacht. Vanuit diezelfde bevoegdheid organiseren wij vandaag in tal van scholen een moderne manier van onderwijs. We laten ons leiden door de spiritualiteit van de Broeders van Liefde met als leuze: God is Liefde. We geloven in de unieke waarde van elke mens, zetten ons met veel enthousiasme in voor iedere leerling, willen leerlingen zich thuis doen voelen op de school en hebben aandacht voor het (zin)zoeken van ieder van ons door leerlingen te leren omgaan met hun innerlijkheid. Samen gaan we zodoende een uitdagend engagement aan: het bouwen van een sterke gemeenschap waarbij maximale zelfontplooiing en zorg voor de ander centraal staan. Door steeds nieuwe kansen te bieden, maken we van onze school daartoe de ideale oefenruimte. Kansen geven is ons handelsmerk. Zoals Triest en Vincentius zich in het verleden hebben gericht naar de armen, richten wij ons vandaag naar alle leerlingen die op de één of andere manier “arm” zijn: arm aan tijd, arm aan gelijk, arm aan aandacht, arm aan stilte,... Iedereen is ergens beperkt.

De scholen van de Broeders van Liefde zijn katholieke scholen die hun inspiratie vinden in de figuur van Jezus Christus en het Evangelie. God heeft zichzelf geopenbaard door Jezus Christus. Het leren kennen van Christus zorgt voor een geloof in die persoonlijke God die Liefde is. We zijn als mens voorbestemd om in die Liefde te delen. Deze christelijke levenshouding is oriënterend voor de

organisatie van het schoolleven, het schoolbeleid evenals voor de aangereikte leerinhouden via diverse vakken, activiteiten en projecten. Vanuit onze identiteit en missie van de Broeders Van Liefde creëren wij een visie op onderwijs en ontwikkelen wij een opvoedingsproject waarbij de leerling centraal staat. Een liefdevolle grondhouding en de zorg voor elke leerling zijn de drijfveren van ons handelen, zoals Triest eigenlijk ons geleerd heeft. Bij dit alles profileren we ons als dialoogschool: vanuit onze eigen inspiratie en met respect voor andere (levensbeschouwelijke) overtuigingen nodigen we iedereen uit met elkaar in dialoog te gaan over wat onszelf, de andere en de wereld beter kan maken. We zien onze katholieke geloofstraditie niet als een gesloten verhaal dat te nemen is of te laten, maar als een rijke bron om steeds nieuw en anders van te leven. Daarom gaan we ook in dialoog met de tradities van de katholieke geloofsgemeenschap. We creëren bewust openheid voor verschillende andere geloofstradities en levensbeschouwingen. We nodigen daarbij personeelsleden, leerlingen, ouders,... uit om in een permanente dialoog te gaan met de ander vanuit onze eigen overtuigingen.

Onze missie en ons project willen wij betekenis geven door het aangaan van een engagement: het werken aan een christelijk geïnspireerde leef- en leergemeenschap waarbij leerlingen een caritaslevenshouding wordt bijgebracht in lessen en projecten. Wij verplichten onszelf de leerlingen steeds nieuwe kansen te geven en hun welbevinden na te streven in een geest van waardering, eerbied en liefde. Concreet formuleren wij dat – naast studie(aanbod) – ook het opvoedingsproject een keuzefactor is voor een school. Want het onderwijs bij de Broeders van Liefde kan niet verengd worden tot een voorbereiding op het economisch bruikbare, maar richt zich op de totale ontwikkeling volgens de cultuur van de Caritas.

Ons mensbeeld: basis voor kwaliteitsvol onderwijs

Het mensbeeld is het voorstellen wat het betekent om “mens” te zijn en bij de Broeders van Liefde gebeurt dit vanuit een christelijk perspectief. Dit christelijk mensbeeld geeft kleur aan de invulling van dit pedagogisch project. God heeft de mens geschapen met al zijn sterktes, zwaktes en beperktheden. Welke ook de menselijke beperkingen zijn, elk individu is waardevol. Elke leerling is voor ons waardevol ongeacht de status, talent, afkomst of context. Hierdoor is het nooit de bedoeling om exclusief te werken en dus te evolueren naar een eliteonderwijs, maar blijven wij ons richten naar alle sociale lagen uit de samenleving en putten we een meerwaarde uit de diversiteit van onze maatschappij. Vier verschillende levensdimensies, drie levensterreinen en drie levensrelaties zorgen voor harmonie in ons mensbeeld. Ook J.P. Triest ging in zijn tijd uit van die holistische benadering van de mens in al zijn **levensdimensies** en de intrinsieke kwaliteiten (talenten) die bij iedereen aanwezig waren, zowel het **hoofd** (intellectuele ontwikkeling, leren), het **hart** (socio-emotionele ontwikkeling, passie, emotionele verbondenheid), de **handen of het lichaam** (fysieke ontwikkeling, leer-, leef- en werkomgeving) als de **ziel** (spirituele ontwikkeling en zingeving). Gezond groeien - niet zozeer in termen van fysieke gezondheid of ziek-zijn - betekent dat alle levensdimensies nodig zijn, steeds samen voorkomen en een onlosmakend geheel vormen om jongeren harmonieus te ontwikkelen. Ondanks beperkingen van elke mens, bezit elke mens de gave om zijn eigen leven creatief vorm te geven. Daarom is het unieke, individuele leven steeds een kunstwerk in de ontwikkeling naar een eigen identiteit. Het is de balans vinden tussen ‘jenzelf zijn’ (individu) en ‘gemeenschap vormen’ (verbondenheid). En toch ontwikkelen deze beiden tegelijkertijd. Niet alleen verloopt het ontwikkelen in verschillende levensfasen, het speelt zich ook af op verschillende **levensterreinen**. Een **vaste plek**, waar alles zijn plaats heeft, zorgt voor rust. Deze plek is/wordt onze thuis, waar we wonen, maar is evengoed ‘de school’. Alles staat daar in de juiste relatie en biedt een veilige omgeving, geborgenheid, warmte. Naast een vaste plek hebben mensen ook een **zinnvolle tijdsinvulling** nodig om goed te kunnen functioneren. Het ontdekken,

ontwikkelen en inzetten van eigen talenten geeft zin aan het leven. Het creëert een toegevoegde waarde en je ervaart dat je er als mens toe doet omdat je een zinvolle bijdrage levert. Dit kan gebeuren door '**actief arbeid**' te leveren, professioneel of vrijwillig inzetten voor de samenleving. In elk geval actief bezig zijn met zinvolle dingen (bv. studie, werk,...). Die 'actieve arbeid' wordt best afgewisseld met **vrije tijd** voor jezelf. Het is tijd die je zinvol invult voor jezelf, zonder dwang of drang. De mogelijkheid om non-actief te zijn en de verantwoordelijkheid om de tijd te nemen om rust in te bouwen. Een vast ritme en vaste patronen zorgen voor structuur, een gezonde ontwikkeling en afwisseling. Gezond groeien betekent dus ook dat die verschillende levensterreinen in evenwicht zijn. Wanneer ze uit balans zijn, de zin verdwenen is, of de actieve tijd samenvalt met de vrije tijd (of vice versa) raakt de mens uit balans en leidt dit tot stress, frustraties, burn-out... en allerlei negatieve gevoelens die de identiteit van de mens (kunnen) aantasten.

Voor een optimaal welbevinden gebeurt die ontwikkeling niet allemaal en alleen individueel, maar verloopt dit ook in groep. De "mens" staat er niet alleen voor, maar staat in verhouding tot zichzelf, de anderen en de wereld. Om het mensbeeld compleet te maken formuleren we nog die verschillende **levensrelaties**. De **relatie met zichzelf** slaat op de persoonlijke zoektocht en het welbevinden op die vier verschillende dimensies en leidt tot een "gezond" bestaan op de verschillende vlakken. Omdat men nooit op zichzelf kan functioneren staat de mens in **relatie tot anderen** (medemensen) en leeft dus in een groter geheel of groep. Elk met zijn uniciteit, eigenheid, sterktes, zwaktes en beperktheden dragen we zorg voor elkaar en betekenen we iets voor elkaar. Die totaalzorg en onvoorwaardelijke inzet duiden we bij de Broeders van Liefde met de Caritas. Omdat we ook in de wereld staan, gaan we de **relatie aan met de totale omgeving** en dragen we zorg voor de totale schepping (natuur, milieu en mens,...). Eigenlijk kunnen we er een vierde relatie aan toevoegen, namelijk wanneer de mens op zoek gaat naar het diepere mens-zijn, de relatie met het transcendent, met God. En God is Liefde.

Wanneer we nu schrijven over kwaliteitsvol onderwijs bij de Broeders van Liefde, dan vallen we hoe dan ook terug op elementen uit dit ideaal mensbeeld, welke wij in ons pedagogisch opvoedingsproject uitgebreid beschrijven. In de scholen van de Broeders van Liefde is iedereen welkom en bouwen wij voor hen een warme en veilige thuis op school. We begeleiden de toevertrouwde jongeren in het groeien op de vier levensdimensies en bieden structuur aan door actief zinvolle (leer- en werk-)activiteiten af te wisselen met vrije tijd. Dit gebeurt met bijzonder veel aandacht voor elke leerling, voor iedereen. Voor zij die extra individuele begeleiding nodig hebben én zij die extra stimulansen en prikkels nodig hebben om verder boven zichzelf uit te stijgen, maar ook door samen te leren en leven in groep. Hierin hechten we belang aan de zorg die we aan elkaar besteden, de zorg voor materialen, natuur en milieu. In onze scholen ontwikkelen we daarvoor tal van gerichte activiteiten en zetten we aan tot (belangenloze) engagementen zodat leerlingen optimaal voorbereid zijn voor het latere leven, verdere studie of arbeidsmarkt, maar ook dat ze die caritasgedachte kunnen ervaren, eigen maken en die caritas kunnen doorgeven aan anderen. Op die manier dragen we bij aan het creëren van een (meer) liefdevolle samenleving.

Onze aanbod: de leerling centraal in opvoedend onderwijs

Net zoals toen P.J. Triest een beter leven voor ogen had voor de kinderen, beschouwen we het als onze opdracht onze leerlingen te ondersteunen bij hun groei naar verantwoorde en ruimdenkende volwassenen. Met een aangepast, modern pedagogisch plan nodigen wij de leerlingen uit om onder begeleiding te groeien en te ontwikkelen tot harmonieuze jongvolwassenen die kunnen omgaan met kennis, vaardigheden en attitudes in de brede zin van het woord zodat zij zich voorbereiden voor verdere studies of de arbeidsmarkt en het verdere leven. Niet zozeer in het streven om overal in uit te blinken, de beste te zijn of de perfectie te bereiken, doch wel in het (leren) maken van keuzes voor datgene wat je gelukkig maakt. Fouten maken hoort daar nu eenmaal bij. Om onze leerlingen te begeleiden investeren we tijd in het ontwikkelen van een kritische grondhouding ten aanzien van zichzelf, de maatschappij en de globale wereld. Leerlingen worden daarbij uitgenodigd het anders-zijn van anderen te kunnen zien en vooral te focussen op de unieke sterktes van iedere mens. Deze eerste taak is gericht op het werken aan verbondenheid van elke leerling met zichzelf: zij of hij leert zichzelf respecteren en eigen keuzes te maken.

Onze tweede taak bestaat uit het ontwikkelen van communicatieve vaardigheden: zelfontplooiing kan nu eenmaal niet zonder communicatie met de ander. Onze derde taak is onze leerlingen gevoelig maken voor het grotere geheel: via uitwisselingsprojecten, solidariteitsacties, hulpverleningsacties en media, leren leerlingen zich open te stellen voor anderen. Onze vierde taak bestaat eruit leerlingen handvaten aan te reiken bij waartoevragen. Hoe kan ik echt constructief en zinvol omgaan met kennis en aangeleerde vaardigheden? Hoe kan ik op een zinvolle en opbouwende manier betekenis geven aan wat ik ervaar op mijn levensweg. We willen samen met leerlingen hun antwoorden leren ontdekken en op die manier niet alleen geïnspireerde, maar ook inspirerende scholen zijn. Naast het louter aannemelijk en analytisch denken wordt dus evenzeer aandacht gegeven aan persoonlijk spiritueel omgaan met de dingen. Met hart en ziel open staan voor gewaarwordingen, ervaringen, verhalen, emoties, inspirerende metaforen, enz. willen we leerlingen stimuleren om naast kennis ook wijsheid te ontdekken. We geloven immers dat geluk en zin ervaren in belangrijke mate versterkt kunnen worden wanneer leerlingen spirituele vaardigheden kunnen leren. Door leerlingen te confronteren met uitnodigende contexten leren ze met passie meningen een plaats te geven en de zin te ervaren.

- *Begeleiden naar een goede levenskwaliteit*
- *Werken aan de persoonlijkheidsvorming en het geluk*
- *Samenhangend kwaliteitsvol onderwijs gericht op de gehele persoon*
- *Meewerken aan een meer liefdevolle samenleving gericht op integratie*
- *Een aangepaste opvoeding vanuit christelijk perspectief*

Om elke leerling die optimale groeikansen te geven komen we tegemoet aan de individuele zorgbehoefte. In eerste instantie denken we aan remediëringen, inhaallessen, extra oefeningen,... naast de klassieke (individuele) gesprekken binnen de socio-emotionele begeleiding. Naast de zorgvraag van minder- of anders begaafde leerlingen, komt steeds meer de vraag naar extra prikkels en uitdagingen voor de modale en sterker begaafde leerling ten einde deze niet op te zadelen met demotivatie en een dreigend watervalstelsel. Ook deze laatste categorie van leerlingen verdient de nodige aandacht. Het gaat immers niet meer over remediëring en inhaallessen of extra uitleg, maar om méér inhoud (excellentie), stimulansen en prikkels om de motivatie te blijven aanscherpen. Het is eerder een manier van differentiatie en flexibele trajecten voor leerlingen waarbij ze niet méér, maar andere oefeningen en leerinhouden krijgen aangeboden. Ook vanuit

pedagogisch-didactisch standpunt refereert men naar meervoudige intelligentie en wil men – door differentiatie – meer rekening houden met de leerstijl van elke leerling.

Onze kernopdracht: leerlingen begeleiden in hun ontwikkeling en kansen geven

Toen Triest “open stond” met een onvoorwaardelijke liefde voor die kwetsbare kinderen om hen vorming te geven en de hoop te bezorgen op een gelukkiger bestaan, heeft hij de basis gelegd voor onze manier van omgaan en begeleiden van leerlingen vandaag. De oorspronkelijke naamgeving van de Broeders van Liefde – Hospitaalbroeders – geeft weer dat gastvrijheid betekent dat iedereen op school welkom is. We refereren hier naar het mensbeeld in de geest van de Broeders van Liefde (cf. supra). Binnen deze grote onderwijsstructuur blijven de Broeders van Liefde met een eigen missie modern en actueel zorg dragen voor elke leerling, ook voor zij die het moeilijk hebben. In geen geval worden leerlingen uitgesloten. Kansen geven is bij de Broeders van Liefde een handelsmerk. “Geef en u zal gegeven worden” waren de sterfwoorden van onze stichter en geven precies weer waarom dit ons handelsmerk is. Hierdoor is het nooit de bedoeling om exclusief te werken en dus te evolueren naar een eliteonderwijs, maar blijven wij ons richten naar alle sociale lagen uit de samenleving en putten we een meerwaarde uit de diversiteit van onze maatschappij. Ook Triest ging in zijn tijd uit van een holistische benadering van de mens en de intrinsieke kwaliteiten die bij iedereen aanwezig waren, zowel het **hoofd** (intellectuele), het **hart** (socio-emotionele ontwikkeling), het **lichaam** (fysieke ontwikkeling) als de **ziel** (spirituele ontwikkeling en zingeving). Welke ook de menselijke beperkingen zijn, elk individu is waardevol. Elke leerling is voor ons waardevol ongeacht de status, talent, afkomst of context. Elke mens bezit de gave om zijn eigen leven creatief vorm te geven. Daarom is het unieke, individuele leven steeds een kunstwerk. In onze benadering staat de talentontwikkeling van elke leerling (leren en opvoeden) centraal. Werken vanuit die openheid en liefdevolle grondhouding, resulteert in het feit dat de leerling centraal staat in ons handelen. De leerling centraal stellen in onze scholen betekent dat we leerlinggericht werken en een leef- en leerklimaat creëren waar elke jongere zich thuis kan voelen, zich gelukkig kan voelen en graag naar school komt. Het geven van een warme en veilige thuis, en vooral zij die het moeilijk hebben, is een voorbeeld van de persoonlijke missie van Triest. Vanuit het christelijke perspectief gaan we de dialoog aan met onze leerlingen en worden leerlingen aanvaard zoals ze zijn. De uniciteit van elke jongere vraagt onze dagelijkse en zorgzame aandacht. Aandacht voor het unieke van elke leerling is het uitgangspunt om onderwijs effectief te maken.

Mensen kunnen niet op zichzelf functioneren, maar staan steeds in relatie tot anderen. Communicatieve vaardigheden (luisterbereidheid, discussiegesprek, overeenkomsten sluiten, herstel na conflict) en het leren toepassen en uitbouwen van allerlei relatievormen dragen daartoe bij. Leerlingen leren een onderscheid te maken tussen formele en informele communicatie. Een schouderklop, glimlach, helpende hand, enz. kunnen wonderen doen in de relatie tot anderen. Een continu proces van begeleiden en positief bevestigen zorgen ervoor dat elkeen zijn plaatsje verwerft en zelfvertrouwen ontwikkelt om de stap te zetten naar ‘de wereld’ zonder al te grote hindernissen. De ontwikkeling van een leerling is niet alleen voor zichzelf van belang, maar door inzet voor anderen bouwen iedereen mee aan een liefdevolle samenleving.

Onze middelen: waarden, talenten en competenties ontwikkelen

Talenten, competenties, normen en waarden vormen het uitgangspunt van ons streven. Elke leerling bezit talenten: aangeboren kwaliteiten of gaven. Wij kiezen ervoor om in te zetten op het ontwikkelen van deze talenten. Talenten zijn eigenschappen, kwaliteiten of competenties die blijken uit meerdere situaties en die iemand bijzonder krachtig maken in de omgang met een bepaald domein. Talentontwikkeling start dus vanuit de leerling zelf en legt de nadruk op groei en betrokkenheid en toont dat elk kind een groeipotentieel heeft. Op zoek gaan naar wat 'echt bij de leerling past' betekent het ontdekken van drijfveren, interesses voor wat echt relevant is. Kiezen voor talentontwikkeling is dus een fundamentele strategische keuze waarin een positieve oriëntatie centraal staat. Dit is een gevolg van onze persoonlijke visie van onze stichter die er op uit was om die kinderen een betere toekomst te geven. Hen vorming geven sloeg pas aan wanneer hij ook aansluiting kon vinden bij hun eigen leefsituatie.

Elke leerling een realistische uitdaging bezorgen en ze één haalbaar stapje hoger aanbieden, zorgt voor motivatie en brandstof om vooruit te gaan. Daar waar talenten de sterke punten van een persoon zijn die hem/haar energie geven, zijn competenties eerder de individuele capaciteit om kennis, vaardigheden en attitudes te verwerven en aan te wenden in verschillende (dagelijkse) situaties. Wij zetten in op: creativiteit, kennis, relaties en netwerken, technologie en techniek, leren omgaan met veranderingen en weerstanden, leren leren, samen overleggen en open communiceren om de competenties van onze leerlingen met betrekking tot kwaliteit van (samen) leven en werken te verhogen.

Opvoeding en onderwijs bij de Broeders van Liefde beperkt zich niet enkel tot kennis bijbrengen, maar ook competentiegericht werken. Competenties aanleren is een ruim palet aan instrumenten (helpen) ontwikkelen gebaseerd op het versterken en groeien van de kwaliteiten en eigenwaarde dat inherent is aan elk kind.

Naast talent- en competentieontwikkeling hebben we ook aandacht voor de bewustwording van waarden. Alles wat mensen waarderen heeft 'waarde'. Door onze leerlingen te ruggeleunen bij het verhelderen van waarden, helpen we hen bewust te worden van hun eigen denken en handelen. Op die manier begeleiden we hun groeiende zelfstandigheid, toenemend zelfvertrouwen en zelfbewuste levenshouding. Door ons onderwijs streven we algemene waarden en normen na voor de persoonsontwikkeling en voor de intermenselijke relaties. Leerkrachten zullen leerlingen opvoeden met respect voor de eigenheid, maar tegelijk gericht op het verantwoordelijk samenleven met anderen. Tien waarden zijn binnen ons opvoedend onderwijsproject richtinggevend: vriendschap, orde, spiritualiteit en godsdienstigheid, werkzaamheid, zelfbeheersing, wellevendheid, eerbied, communicatie, eerlijkheid en zelfstandigheid. Het wapenschild van de Broeders van Liefde kan het niet beter samenvatten waar we voor staan:

- **geloof** in elke mens (dankbaarheid, verantwoordelijkheid, vreugde) vanuit zijn eigenheid
- **hoop** geven aan elke mens (verwondering, solidariteit) voor een gelukkige toekomst
- **liefde** geven aan elke mens (vertrouwen, respect, vergeving) uit waardering

Vincentius gaf onze inzet een kleur die kenmerkend is voor ons professionaliteit bij de Broeders van Liefde. Hij formuleerde enkele deugden om het waardengestuurd handelen "warmmenselijk" te houden en de moderne pedagogische relatie met de leerlingen in te vullen:

- In je **dienstbaarheid** naar de anderen toe moet je vrij zijn van je ego en afstappen van het eigen gelijk. Anderen helpen doe je niet om er zelf beter van te worden.
- Vanuit een **bescheiden** houding hebben we aandacht voor een gelijkwaardige pedagogische relatie om in dialoog te komen.

- Een zekere **zachtmoedigheid** helpt ons geduld uit te oefenen en niet te vlug te oordelen of te veroordelen. Kansen geven ontspruit uit dergelijke deugd.
- Wil je leerlingen laten schitteren, dan geef je best ook een pluim en vertrek je vanuit eigen sterktes van de leerling. Een **onthechte** houding waarbij we onze eigen driften ondergeschikt maken, is de vierde deugd.
- Met een onvoorwaardelijke liefdevolle inzet de leerlingen met open armen verwelkomen en te helpen ontwikkelen vraagt heel wat **toewijding**.

Om elke leerling optimale groeikansen te geven, bekijken we ieders individuele onderwijsbehoeften. Onderwijsbehoeften geven aan wat een leerling nodig heeft om een onderwijsdoel te bereiken. Vanuit de geformuleerde deugden, houdt een veilig pedagogisch klimaat rekening met verschillen tussen leerlingen. In die zin pleiten wij voor onderwijs met **zorg op maat van de leerling**. De leerkracht waardeert en versterkt wat goed gaat om te kunnen werken aan wat minder goed gaat. Ze zet de basisdidactiek om in een gestructureerde aanpak. Dergelijke aanpak draagt bij tot een goed welbevinden en betrokkenheid van de leerlingen. Inclusief onderwijs geeft elk kind de kans om – met eigen mogelijkheden en talenten – op een gelijkwaardige manier te participeren aan de maatschappij ongeacht de onderwijsvorm of de structuur waarin hij/zij zich bevindt.

Soms volstaat de brede basiszorg echter niet of slechts gedeeltelijk om daaraan tegemoet te komen. Binnen de grenzen van draagkracht en in het belang van de leerling voor een maximale ontplooiing kunnen leerlingen met zorgbehoeften les volgen mits leercoaches die dan de nodige ondersteuning krijgen binnen het eigen team, aangevuld met de gepaste hulpmiddelen.

Opvoeden: Leerling ontdekt wie hij is in confrontatie met de ander

Door leerlingen te confronteren met mensen, medeleerlingen of onbekende contexten leren ze met passie andere meningen een plaats te geven en de zin te ervaren. Zo ontwikkelen ze een kritische grondhouding ten aanzien van zichzelf, de maatschappij en de globale wereld. Wanneer leerlingen zich belangeloos inzetten voor die maatschappij, de anderen en dan vooral voor de zwakke medemens, ontdekken ze via die relatie wie ze zelf zijn.

Voortdurend toetst een leerling die volwassen wordt zijn eigen en andermans doen en laten aan waarden en normen die hij kent uit zijn opvoeding, levensbeschouwing, levenservaring, levensomstandigheden of onderwijs. Waarom reageert iemand zo? Wat zou ik doen? Om meer greep te krijgen op ons eigen gedrag en dat van anderen is het belangrijk dat een leerling zich realiseert welke waarden en normen oorzaak zijn van zijn of haar gedrag of van het gedrag van anderen. Door kinderen te helpen waarden en normen te verhelderen, helpen we hen bewust te worden van hun eigen denken en handelen, met als achterliggend doel een groeiende zelfstandigheid, toenemend zelfvertrouwen en een zelfbewuste levenshouding.

Opvoeden vanuit een christelijk perspectief is op weg gaan met de jongeren en zoeken naar de invulling van waarden. Het blijft een uitdaging voor iedereen die met opvoeding bezig is om waarden en normen te blijven meegeven. Het is een zaak om niet alles in zijn uiterste te relativiseren maar samen met de leerling te zoeken naar gezamenlijke waarden en normen.

Onderwijs: Leerling ontdekt wat hij kan in confrontatie met de ander

Wanneer leerlingen binnen de schoolmuren worden samengebracht rond hun talenten kunnen die talenten ook benoemd worden. Dat betekent dat we het goede in elkaar zien en elkaar bevestigen. Een open en ontmoetende leerkrachtenstijl is noodzakelijk om onze doelstellingen te kunnen realiseren. "Open" verwijst naar een houding zonder vooroordelen in de manier hoe we naar leerlingen kijken.

Daarnaast moeten leerlingen ook met de wereld buiten de schoolmuren in contact gebracht worden. Zo kunnen ze oefenen en ervaren ze wie ze zijn in realistische contexten. Contacten met andere scholen of culturen kunnen inspirerend en verrijkend werken. In die zin verloopt het leren niet meer exclusief binnen de schoolmuren en schooluren, maar ook tijdens stages of werkplekleren, sportclubs of andere naschoolse activiteiten. De confrontatie met multi-culturaliteit en diversiteit geeft aan dat leren een internationale dimensie heeft.

Onze aanpak: open ontmoeting

Een open en ontmoetende leerkrachtenstijl is noodzakelijk om onze doelstellingen te kunnen realiseren en geeft onze aanpak vorm. 'Open' verwijst naar een houding zonder vooroordelen, 'ontmoeten' kenmerkt dialoog en communicatie. Leren beschouwen we dan ook als een interactief en communicatief gebeuren. Willen we leerlingen liefdevol opvoeden tot waardige wereldburgers, dan moeten we zorgen voor een mensgerichte, participatieve organisatiestructuur, een optimale omkadering en vooral ook een hoge professionaliteit, gericht op nieuwe noden.

Die openheid zorgt voor een goede pedagogische relatie (volgens de deugden van Vincentius) om vanuit de behoeften en de leerstijl van de leerling te kunnen vertrekken om een passende onderwijsstijl te hanteren. Een effectieve didactische aanpak is hierbij nodig: de lerende begeleidend te leren zelf zijn leerproces te sturen door het aanscherpen van de intrinsieke motivatie en het stimuleren van de externe motivatie.

Naast het louter reproductieve, streven we ook naar het productieve door voldoende inzicht bij te brengen en de zin van het geleerde inhoud te laten ervaren. Reflecteren over waarmee men bezig is en trachten te begrijpen is een noodzakelijke voorwaarde om het aangeleerde in te zetten in nieuwe contexten. Zo maken we ook 'kennis' overdraagbaar en breed inzetbaar als voorbereiding op toekomstige uitdagingen. Leren is dus een interactief en communicatief gebeuren. Die interactie kan bevorderd worden door het kiezen voor alternatieve werkvormen en vormen van coöperatief leren. De kwaliteit van samenwerken gebeurt door een strikte begeleiding en nodigen de leerlingen ook uit om veel van elkaar te leren.

Duidelijkheid en structuur in tijd en ruimte geeft houvast voor onze leerlingen. Afsproken regels die in dialoog overlegd en tot stand gekomen zijn, zorgen voor structuur en geven een veilig gevoel. Het positieve contact bij de naleving zorgt voor een warme opvoedkundige grondhouding en werkt ondersteunend en bevordert een goede vertrouwensrelatie. Door elke leerling actief te betrekken bij het opstellen van leefregels en afspraken, het inrichten van ruimtes, aanschaffen van (spel-)materiaal, organiseren van activiteiten, enz. wordt een verantwoordelijkheidsgevoel en eigenaarschap gecreëerd wat resulteert in een meer verantwoorde en respectvolle houding tegenover regels, afspraken, materialen en situaties.

Modern onderwijs met inzet van flexibele en ondersteunende ICT-systemen kunnen zorgen voor een goede pedagogisch-didactische aanpak als de context uitnodigend is om deze optimaal te kunnen inzetten. Een aangepaste manier van onderwijs biedt ook mogelijkheden om meer plaats- en tijdonafhankelijk te werken en te leren.

Evaluatie tot slot maakt integraal deel uit van de positieve waardering en duiding van leervorderingen. Evaluatie is dan niet enkel een eenrichtingsverkeer maar tweerichtingsverkeer waarbij leerlingen systematisch en transparant (positieve) feedback krijgen op hun lesvorderingen en resultaten. Zowel op het vlak van het (eind-)product als op het vlak van het proces van de taakuitvoering, maar ook op vlak van teamwerk, creativiteit, aanpak, verantwoordelijkheid, enz.

Onze bouwstenen

Binnen de schoolcontext is de leerkracht daarvoor de meest aangewezen persoon om – in team - op een deskundige manier die leerlingen te helpen in hun ontwikkeling.

Leerkracht focust op het unieke

Leerlingen die voortdurend op hun tekorten worden gewezen, verliezen motivatie en passie en krijgen stress. In de plaats daarvan moet men eerder stimuleren, elke leerling uitdagen om nog meer te kunnen/weten. In onze benadering staat de talentontwikkeling van elke leerling (leren en opvoeden) centraal. Het is de verantwoordelijkheid van ons onderwijs om via allerlei werkvormen en activiteiten leerlingen hun eigen talenten te laten ontdekken en gebruiken, waardoor ze energie en veerkracht krijgen en hun zelfvertrouwen toeneemt. Het is daarbij geen zaak om in ons onderwijs te streven naar de gemiddelde waarde, maar wel om elke leerling uit te dagen zijn talenten maximaal

in te zetten en voor te bereiden op hoger onderwijs of arbeidsmarkt, op de maatschappij of het verdere (gelukkige) leven. We kiezen eerder voor een persoonlijk ontwikkelingsplan per kind dan voor een set/collectie eindtermen waaraan een kind volledig moet voldoen vooraleer het naar een volgend jaar/graad mag overgaan.

Leerkracht is coach

Vermits het uitgangspunt de leerling is, verschuift de klemtoon van leerkracht als kennisoverdrager naar leerkracht als coach. De leerkracht is dan de bezielende begeleider om het beste uit die leerlingen te halen. Door deze ontwikkeling verandert de rol van leerkracht als docent meer in de richting van coach, begeleider, organisator, mentor, instructeur, deskundige inspirator. Beide rollen (leerkracht en leerling) zijn dus minder op voorhand gedefinieerd en voorspelbaar, en verdienen dus oefening en ondersteuning.

Leerkracht ziet de leerling graag

Kinderen opvoeden is enerzijds kinderen graag zien en anderzijds terechtwijzen. Het persoonlijke contact tussen leerling en leerkracht wordt dan ook als zeer belangrijk ervaren om onze jongeren te motiveren en te stimuleren om zich in alle veiligheid te kunnen ontwikkelen. Scholen blijven vooral experimenteerplaatsen waar kinderen fouten mogen maken en daarbij begripvol begeleid worden. Uitgaande van de sterkte en het positieve is het de bedoeling om vooral waardierend te werk te gaan en fouten vooral in dialoog recht te zetten. Met gepaste feedback begeleiden we hen tot kansrijke jongeren die met het nodige zelfvertrouwen in het leven staan. Later kunnen ze die geborgenheid en liefde ook weer doorgeven. Daartoe is het essentieel om onze leerlingen vanuit een liefdevolle grondhouding vooral graag te zien ongeacht of iemand verbaal sterk of minder sterk is, of iemand attractief of minder attractief is,...

Ons ultiem doel: liefdevolle samenleving

Het spreekt voor zich dat onderwijs voorbereid op enerzijds vormen van hoger of voortgezet onderwijs, maar anderzijds ook op de arbeidsmarkt. Hierbij is aansluiting naar hoger onderwijs en de arbeidsmarkt absoluut nodig. Naast de inhoudelijke voorbereiding voor een perfecte aansluiting van talenten en vaardigheden in onderwijs aan deze in de ondernemingswereld, zal onderwijs ook inzetten op algemene waarden en opvoeden voor een beter leven. Niet zozeer om voor te bereiden op een specifieke job, maar op datgene wat je als mens gelukkig maakt!

Een regelmatige aanwezigheid en contact van ouders met de school is aangewezen omdat we partner zijn in de opvoeding van hun kind. Dit houdt uiteraard in dat de school voldoende garanties in zijn beleid inbouwt zodat ouders op een laagdrempelige en toegankelijke manier contact nemen met de school.

Het ultieme doel van ons opvoedingsproject en onderwijs is uiteindelijk dat elkeen met zijn eigenwaarde een belangrijke betekenis kan vervullen tegenover de andere in de maatschappij. In die zin streven we naar een verbonden maatschappij waar die integratie en diversiteit is voltrokken en waar de waardering van zijn persoon – ongeacht zijn talent – sowieso tot uiting komt.

Het ultieme doel van ons opvoedend onderwijsproject is dat al onze leerlingen van betekenis kunnen zijn voor de anderen in de samenleving. In die zin streven we naar een diverse, maar verbonden samenleving waar waardering voor ieders uniciteit tot uiting komt.